

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/307/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720200877
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1720200877.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku, Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XXA, XXX XX Q. a B. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XXA, XXX XX Q., zastúpená ATRIA LEGAL s.r.o., so sídlom Moyzesova 4/A, Pezinok, o návrhu otca na rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, Vajnorská 47, 812 56 Bratislava, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu v Pezinku, č.k. 12P/74/2020-37, zo dňa 04.08.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že súd nahrádza súhlas matky na prestup maloletého X. X., nar. XX.XX.XXXX zo Základnej školy U. O., O. XX, F. na Základnú školu, M. XXX, Q..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie, rozsudkom, č.k. 12P/74/2020-37, zo dňa 04.08.2020, rozhodol, že nahrádza súhlas matky na zápis maloletého X. X., nar. XX.XX.XXXX do Základnej školy Q.. Žiadnemu z účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 4, 5, § 35, § 43 ods. 1 Zákona o rodine, § 116 CMP, a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je v záujme maloletého, aby navštevoval Základnú školu vo Q.. Pri rozhodovaní prihliadol na skutočnosť, že daná základná škola sa nachádza v mieste bydliska maloletého, ako aj oboch rodičov, kde má maloletý kamarátov, s ktorými trávi voľný čas. Vzal v úvahu názor, pocity a vyjadrenie maloletého, že by chcel s kamarátmi chodiť do školy, cítil by sa tam omnoho lepšie, pretože do školy, ktorú teraz navštevuje, chodí s nechuťou z dôvodu zlých vzťahov medzi deťmi, ako aj pocitu, že na základe častých návštev matky v škole, sa k nemu učitelia správajú inak ako doteraz. Mal za to, že aj z časového hľadiska a presunu maloletého do školy a zo školy, je efektívnejšie, aby navštevoval školu v mieste bydliska a nemusel dochádzať do vedľajšieho mesta. Konštatoval, že maloletý nastúpil na základnú školu v F., pretože túto školu navštevovala jeho staršia sestra, ktorá dochádzku do tejto školy ukončila. Uviedol, že matka nesúhlas s preradením maloletého na inú školu odôvodňovala iba skutočnosťami na strane otca, jeho neschopnosti dostatočne zabezpečiť prípravu maloletého na vyučovanie a dôvody, pre ktoré by nebola škola vo Q. pre maloletého vhodná a prestup maloletého na túto školu by nebol v jeho záujme, neuviedla. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie matka maloletého dieťaťa. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedla, že zmena školy nie je v záujme

maloletého, ktorý ťažko emocionálne prežíva rozvod rodičov, fyzické odlúčenie od nej, s čím nie je doposiaľ psychicky vysporiadaný. Podľa jej názoru, v záujme maloletého je zachovať jeho stabilné rodinné, výchovné a školské prostredie, pričom zmenou školského zariadenia si bude musieť vytvárať nové sociálne kontakty a nadviazať nové kamarátstva. Potvrdila, že maloletý chodí do školy s nechutou a plačom, čoho dôvodom je podľa nej zanedbaná školská príprava zo strany otca., ktorý sa s ním neučí, nekontroluje mu domáce úlohy a školské pomôcky, neplatí poplatky v škole a družine (čo potvrdila i triedna učiteľka) a chodí do školy neupravený a v teplákoch. Poukázala na to, že triedna učiteľka eviduje zhoršený prospech maloletého, problematické správanie, avšak pristupuje k nemu s ohľadom na okolnosti citlivo a tolerantne, maloletý je na ňu zvyknutý a rozumejú si. Mala za to, že vzhľadom na vek maloletého a vplyv otca na neho, nemožno na názor dieťaťa prihliadať. Uviedla, že s manželom fungovali 23 rokov, avšak ich rozdielne povahové zmeny, vzájomné odcudzenie a nezhoda vo výchove maloletých viedli k rozvodu a jej odsťahovaniu sa z domu, kedy sa otcom dohodli na starostlivosti o maloletých striedavo, čo otec nedodržiaval. Vzhľadom na útoky otca, osočovanie a vulgárne vyjadrovanie voči nej, bola nútená privolať aj políciu a zostala bývať v podnájme, aj keď sa jej ťažko opúšťalo deti. Otec pokračoval vo svojom konaní, vypol jej telefón, predal auto, finančne ju diskreditoval, oddelil ju od detí, zamedzil jej prístup k nim, začal ničiť jej pozíciu v rodine a ovplyvňoval ich do takej miery, že ju nechceli vidieť. Pomoc vyhľadala u sociálnej pracovníčky, aj v psychologickom centre z dôvodu problémov maloletého s učením a prípravou do školy, však otec žiadne dohody nerešpektoval. Výsledkom pôsobenia otca boli neuhradené poplatky pre maloletého v škole, skutočnosť, že deti sa nestretávajú s rodinou otca, ktorý pristupuje rozdielne aj k výchove detí, v dôsledku čoho mala maloletá B. ťažké depresie a mentálnu anorexiu (psychologická správa MUDr. Františka Bohmora), vyžadujúcu si hospitalizáciu, s ktorou otec nesúhlasil. U Samuela sa začalo prejavovať agresívne správanie a zhoršil sa mu prospech v škole. Prestup maloletého do školy vo Viničnom konzultovala s jeho triednou učiteľkou Mgr. Mirgovou, ktorá vyzývala otca na spoluprácu pri učení a správaní maloletého, a s psychologičkou Mgr. Martincovou, pričom obe neodporučili prestup maloletého zo školy, čo by pri nezaujme otca nezvládol. Poukázala na to, že maloletý nemá režim, chodí neskoro spať, v škole je nesústredený a unavený, vulgárne sa vyjadruje aj voči učiteľkám, otec nepodporuje návštevu u logopedičky MUDr. Bernhauserovej, nepodporuje syna v ničom, maloletý je bez záujmu, stretáva sa so staršími chlapcami a nemá záujem o krúžky. Otec tiež neuhrádza školské poplatky maloletého. Zdôraznila, že z jej strany je spolupráca so školou v poriadku, začína sa jej zlepšovať aj vzťah s dcérou B.u. Žiadala o prehodnotenie rodinnej situácie, vrátane zmeny školy maloletého. Uviedla, že aktuálne sú maloleté deti zverené do starostlivosti otca, avšak voči rozhodnutiu súdu podala odvolanie.

4. Otec a kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

5. Zástupca Okresnej prokuratúry Pezinok vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj dostatočne odôvodnil. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v súvislosti s prestupom maloletého do Základnej školy vo Q.. S prihliadnutím na nesprávny výrok napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie rozhodol o nahradení súhlasu matky so zápisom maloletého do Základnej školy vo Q., ktorý nie je súladný so znením zákona č. 245/2008 Z.z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších zmien a doplnkov, ktorý v ust. § 31 ods. 1 definuje prestup dieťaťa do iného školského zariadenia, odvolací súd zmenil napadnutý výrok rozsudku len po formálnej stránke.

8. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď v danej prejednávanej veci zohľadnil komplexne rodinnú situáciu, prežívanie maloletého a jeho názor. Maloletý je vo veku, kedy sa dokáže vyjadriť a vysloviť svoje pocity, skúsenosti zo školy a kontaktu so spolužiakmi, šikanovanie a nevládu zotrvať v školskom

zariadení, ktoré navštevoval. Skutočnosť, že matka spochybňuje názor maloletého ako ovplyvnený otcom, odvolací súd nezohľadnil, vyhodnotiac tvrdenia matky ako subjektívne a nepreukázané. V tomto smere treba prihliadať na správu Centra pre deti a rodiny Pezinok z 23.06.2020, z ktorej jednoznačne vyplývajú okolnosti v rodine, potreba riešenia krízovej situácie, vplyv rozpadu manželstva rodičov na obe maloleté deti, prístup rodičov k spolupráci s centrom a hodnotenie naplnenia jednotlivých stanovených cieľov a riešenie požiadavky maloletého na prestup na inú základnú školu v mieste jeho bydliska a odporúčanie zrealizovať prestup do školy vo Q., či už z hľadiska efektívnosti a logistiky, ale aj z hľadiska potrieb a pocitov maloletého s vnímaním stigmatizácie a zaškatuľkovania v škole, ktorú navštevuje, z dôvodu rodinných problémov a následkov na neho. Na námietky matky ohľadom rozpadu manželstva, dôvodov rozvodu, výhradami týkajúcimi sa zabezpečenia starostlivosti maloletého matkou, a jej pôvodne narušeným vzťahom s dcérou a jeho obnovovaním, odvolací súd neprihliadal, nakoľko tieto nemajú vplyv na zmenu napadnutého rozhodnutia. Skutočnosť, že odchodom matky zo spoločnej domácnosti a rozvodom manželstva boli obe maloleté deti (aj dcéra B.) poznačené, a ich prežívanie sa odrazilo, či už v správaní, zhoršení prospechu alebo odmietaní matky, je zjavná. Pokiaľ matka tvrdí, že otec nekontroluje prípravu syna do školy, nepomáha mu s učením, nekomunikuje so školou a triednou učiteľkou, je potrebné uviesť, že z obsahu spisu je zrejmé, že otec na odporúčanie centra mal snahu maloletému zabezpečiť doučovanie, avšak na ponuku matky, že maloletému pomôže s prípravou školských úloh a učením, reagoval kladne, čo v konečnom dôsledku viedlo aj ku zlepšeniu prospechu maloletého. Nemožno opomenúť ani fakt, že samotná matka potvrdila, že maloletý chodí do školy s nevôľou a nechúťou. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie považujúc ich za logické, zohľadňujúce názor maloletého a súladné s jeho záujmom. Pocity maloletého vedúce ku zmene školského zariadenia, s ohľadom na miesto jeho bydliska, a napokon aj bydliska všetkých členov rodiny vrátane matky, na logistiku, sociálne kontakty v blízkosti domu a okolnosti súvisiace s prežívaním maloletého v čase rozpadu vzťahu rodičov, ktoré sa prejavili aj v školskom prostredí, treba považovať za prirodzené. Ak dochádza k náprave vzťahov v rodine a rodičia dokážu komunikovať vo vzťahu k školským povinnostiam maloletého, jeho príprave do školy a dozoru nad ním a tieto povinnosti prevzala matka, treba v tomto režime pokračovať aj v prípade prestupu maloletého na Základnú školu vo Q.. Spokojnosť maloletého musí byť pre rodičov prvoradá a pokiaľ si maloletý vyžaduje zmenu školy z ním uvádzaných dôvodov, treba rešpektovať jeho želanie a prispôbiť sa mu. Práve táto zmena môže byť prínosom nielen pre maloletého, ale aj pre jeho vzťah k matke, ktorý sa nepochybne zlepšuje aj za pomoci otca (správa z Centra pre deti a rodiny Pezinok). Odvolací súd nespochybňuje, že pokiaľ matka spolupracuje s triednou učiteľkou je pre ňu jednoduchšie byť naďalej v kontakte s danou školou, avšak vec treba posúdiť z pohľadu maloletého a jeho potrieb. Dôvodom na zmenu rozhodnutia nie je ani matkou predložená správa zo Základnej školy, ktorú maloletý navštevuje, nakoľko rozhodujúce a významné sú výstupy z Centra pre deti a rodiny Pezinok z 23.06.2020, ktoré zohľadňujú aj riešenie otázky prestupu maloletého do Základnej školy vo Q. a jednoznačné odporúčanie na zmenu školského zariadenia z hľadiska psychického prežívania maloletého. Zároveň odvolací súd považuje za potrebné upozorniť otca na nevyhnutnosť dennej kontroly maloletého pri školskej príprave (kontrola pomôcok do školy, úhrad platieb) a napokon aj vhodnosť komunikácie s triednou učiteľkou.

9. Súd prvej inštancie v danej veci rozhodol správne, odvolací súd poukazuje na jeho závery, avšak vzhľadom na formálnu nesprávnosť výroku napadnutého rozsudku, tento zmenil podľa § 388 CSP výrok rozsudku a rozhodol o nahradení súhlasu matky na prestup maloletého na Základnú školu vo Q..

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).